

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

Csongrád megye karácsonya.

Csongrád, 1901. december 22.

Lelki szemem előtt látom újra elvonnulni az ő Csongrádvármegye multját, történelmét, az idők tengerében, amelybe összefoly a bánatnak, örömeinek könnye. Hallom a honfi kebel nehéz sóhajtásait és a gondtalan öröm vig danáját. Az emberi és honfiúi érzés minden indulatának tipikus alakjait látom megelevenedni — e régi vármegye történelmében . . .

A szeretetnek fonséges és a gyűlöletnek durván elijesztő képeit látom évszázadok homályából felébredni — amelyek a szeretet ünnepe csak *pihentek*, az ősi vármegye nemely korszakában.

Ámde olyan karácsonyi ünnepe talán soha, századok óta nem volt, az átkos visszavonásairól, párturalmi fenekedéseiről híressé vált és végkimerülésig elgyötört vármegye népének, mint a mostani, — amelyet valóban az emberszeretet ünnepevé avatott fel Csongrád megye főispánjának programbeszéde.

E remek beszéd hallgatása alatt a közgyűlési terem a honszerelm imaházává alakult át mindnyájunk szíve előtt, akik lélekben imádjuk az örök Igazságot, akik szent hivatásnak hirdetjük, vallásos kultusznak tartjuk a közügyek javítását.

Ez lévén célja a közigazgatásnak, az építés, a javítás, a jóra vezetés, a sebek orvoslása, nem pedig osztogatása.

Boldog lehet Csongrád népe, hogy végre közéletére felvirradt a pártatlan igazságosság és az emberszeretet uralmának napja is a közigazgatásban, ahol a rideg betűk és rideg formák uralma élettelené tették az egész óriási gépezetet, s a demagógia folytán gyűlöltté lón a gépezet minden alkalmazottja.

De végre diadal nap is ez az ünnep! Mert az egész beigtatási aktust a főispáni beköszöntőnek az a kijelentése tette eseményné: hogy kihirdette a megye új kormányzója, miszerint a tisztviselőktől nemcsak igazságos eljárást, — nemcsak pártatlanságot kíván, —

hanem véget fog vetni a közéleti viszályoknak. Föltétlenül befogja váltani programját: mert felmutatta fegyvereit. Ezek a pártatlan igazságosság és a néppel való jóindulatú bánásmód, amit fejlettebb nyugati államokban már régóta megvalósított a modern közigazgatás.

Soha sem hittem eddig, hogy a demagógiát, korrupciót és nepotizmust lefogja győzni a közigazgatás, amíg maga is hasonló fegyverekkel küzdött mint az.

Mikor azonban az új főispán (követve boldog emlékü elődje emberies szívének jóságos irányát, másrészt okulva pártpolitikájának következményein) rámutatott említett fegyvereire: kétségünk nem lehet, hogy ő lesz az a lovag, aki legyőzi a demagógia és pártviszály rosz szellemét.

Olvassátok új főispánunk beköszöntőjét.

Abban nemcsak szavakat találtok.

Véssétek szívetekbe a szívből fakadt nemes gondolatokat.

A hazalás és emberszeretet imája az, amelynél szebb karácsonyi imát nem mondanak el az idén Magyarországnak egyetlen templomában sem.

Dr. Hollósy.

Főispán-beiktatás a megyében.

Az ősi Csongrádvármegye törvényhatósága csütörtökön iktatta be — fényes ünnepséggel — Csató Zsigmond drt, a főispáni méltóságba.

Az első alkalom ez a vármegye kilencszáz éves fennállása alatt, hogy a megye szülötte, egyszerű polgári rendből, Istenadta tehetséges, becsületes munkája árán a közbizalom által emelve, a királyi kegy és a kormány-bizalom folytán kerül az első sorába, a főispáni méltóságba.

A beiktatási ünnepély a következőképen ment végbe:

A vármegyei ház nagy termében gyülekeztek a szomszédos törvényhatóságok küldöttségei: Szolnokmegye részéről Lippich Gusztáv főispán és Baghy Béla orsz. képviselő, Szeged részéről László Gyula h. polgármester, Gál Endre tanácsnok és Csikós József biz. tag, továbbá a szegedi kir. hivatalok főnökei, dr. Baross János orsz. képviselő, Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának tagjai, a községek kiküldöttei, akik Cicatricis Lajos dr. h. al-

ispán kíséretében belépő főispánt szünni nem akaró lelkes éljenzéssel fogadták és az Istentiszteletre kísérték.

Előbb a református templomban tartatott Istentisztelet fél 10 órakor, majd onnan kijövet, délelőtt fél 11 órakor a katolikus templomba kísérték az ünnepi Istentiszteletre, melyet az utóbbi helyen Ulár István apátplébános pápai preláthus celebrált fényes papi segédlettel.

Istentisztelet után következett, a beiktató ünnep sorrendje szerint, Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése, melyet Cicatricis h. alispán nyitott meg a vendégek üdvözlésével.

Előterjesztette ezután a h. alispán, hogy Ő felsége a király Csató Zsigmond drt a vármegye főispánjává kinevezte s indítványt tett, hogy a kinevezett küldöttség hívja meg a közgyűlése.

A megyeház nagytermét betöltő előkelő közönség harsány eljenzésével közt lépett ezután a főispán a küldöttség élén a közgyűlés elé, ahol Cicatricis Lajos h. alispán felhívta, hogy a hivatalos esküt letéve, a főispáni széket foglalja el.

Majd az eskü elhangzása után ugyan-csak a h. alispán üdvözölte az új főispánt emelkedett szellemű szép beszédben, rámutatván arra, hogy a vármegye közóhaja teljesült a kinevezetével, mert nyitott könyv a megye népe előtt Csató Zsigmond eddigi élete folyása, közhasznú, áldásos munkássága és az a szeretet, mely őt e vármegye közönségéhez s viszont a közönséget az ő személtéhez, mint a vármegye szülöttjéhez fűzi, csak megerősödik csak nyer bensőségben az által, hogy új méltóságában is tovább munkálni hivatott és bizonyosan tovább is fog munkálkodni e vármegye szellemi és anyagi fölvirágztatásán.

A lelkes éljenzés csillapultával, mely e szép beszéd nyomán felharsant, Csató Zsigmond dr. mondta el székfoglaló programbeszédét, mely ekképpen hangzott:

Tekintetes Törvényhatósági bizottság!

Ő Császári és Apostoli kir. Felségének legkegyelmesebb parancsa és a m. kir. kormány kitüntető bizalma folytán, a midőn immár eskümet a tekintetes törvényhatósági bizottság, a vármegye közönsége előtt letettem, főispáni széket elfoglalom.

Midőn ezt teszem, e helyről először felhangzó szavaim a hódoló tisztelet, a köszönet és hála szavai legyenek. A legmélyebb hódolat kifejezése Királyunk Ő felsége felkent személye iránt, a köszönet nyilvánítása a m. kir. magas kormány iránt és a soha el nem évülő hála tolmácsolása a vármegye közönsége, a tek. Törvényhatósági bizottság iránt azon lelkes, áldozatkész támogatásért, melyben engem majdnem 10 évre terjedő alispáni működésemben, sokszor nagyon nehéz viszonyok között, mindenkor részesített és azon rokonszenvért, melylyel főispáni kineveztetésemet fogadta s melylyel eddigi

Nemcsak Magyarországon

legelősebb

10-10

Ferencz József keserűviz,

hanem a világ kereskedelmében is virágzó kiviteli ezikk helyét foglalja el. Bevásárlásánál nagyon ajánlatos csakis **Ferencz József keserűviz** elnevezést használni, nehogy más, csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

diszes állásomból új, felelősségteljes állásomba átkísér.

Nehéz nekem, tekintetes törvényhatósági bizottság megválnom attól a diszes állástól, melyet a vármegye közönségének bizalmából csaknem egy évtizeden keresztül elfoglaltam, s jól esik ez alkalommal visszatekinteni ezen állásban kifejtett munkásságomra, azon munkásságra, mely a tekintetes törvényhatósági bizottság áldozatkész támogatása és a vármegyei derék tisztikar buzgó segítsége folytán, hiábavalónak, meddőnek talán nem tekinthető.

Ha mégis van valami, mi a vármegye közigazgatásának éléről való távozásomat megkönnyíti, ez azon körülmény, hogy eddigi állásomról való eltávozásom nem jelent búcsúvételt szeretett vármegyémről, nem jelenti megszakítását, de még csak meglazulását sem azon nemes köteleknek, mely engem ezen törvényhatósághoz, ennek közséjeihez és minden egyes lakosához, az általam mindenkor megbecsült polgártársaimhoz fűz.

Új állásomba áthozom a vármegye és közséjeinek ügyei iránti meleg érdeklődést, a munka iránti nemes lelkesedést, az önzetlen ügybuzgalmat, áthozom azt a fegyvert, melyet kezemben tartva, foglaltam el annak idején alispáni székemet és a mely fegyver engem sokszor kíméletlen, de mindig alaptalan támadásokkal szemben megoltalmazott, áthozom tek. törvényhatósági bizottság *az igazság legyőzhetetlen fegyverét. E helyen is erős váram, legerősebb fegyverem lesz az igazság, mely sem barátot sem ellenséget nem ismer és amely egyformán osztja a jogot gazdagnak és szegénynek, elvtársnak és ellenfélnek, osztálykülönbség és minden mellék tekintetek nélkül.*

Érzem tek. törvényhatósági bizottság, hogy oly nagynevű elődök után, mint azok, kik ezen főispáni székből ültek és akik közül többen a köztevékenységnek és a kormányhatalomnak ez időszert is jelentékeny részesei, nehéz lesz a reám ruházott bizalmi állást közmegelégedésre s úgy betöltenem, hogy abból vármegyénkre és közséjeire jólét s szülővárosomra Szentésre dicsőség háruljon. Érzem, hogy nagyban fokozza e nehézséget azon körülmény, hogy tőlem, mint a vármegye polgáráról, mint Szentés város szülőttől minden polgártársam és pedig teljes joggal megköveteli, hogy vármegyémért s ebben az én szeretett szülővárosomért fokozott tevékenységet fejtsék ki s egyetlen alkalmat se hagyjak felhasználatlanul, mely vármegyém s polgárainak jólétét bármily csekély részben is előmozdithatja.

S ha ennek dacára vállalkoztam a vármegye kormányzatára, ennek oka nem az, hogy erőmet és fogyatékos képességemet túlbecsültem, hanem az, hogy megbecsültem azon kiapadhatlan erőforrásokat, melyekből eddigi sikereim fakadnak és amely erőforrásokra, mint megdönthetetlen erős oszlopokra a közjó előbbvitelére irányuló törekvésemben, — mindenkor bizton számíthattam.

Ezen erőforrások, tek. törvényhatósági bizottság, az a becsülés, rokonszenv és szeretet, melylyel a vármegye közönsége és tisztikara engem megajándékozni szives volt és amelyet jövőben a maga teljességében megőrizni legfőbb vágyam, legfőbb törekvésem leend.

A mi főispáni működéseim irányát illeti, azt tek. törvényhatósági bizottság igen röviden jellemezhetem.

Itt, a vármegye székvárosában születtem, itt nőttem fel, itt töltöttem ifjú éveimet, itt érvényesítettem férfikorom munkásságát és pedig több mint egy évtizeden keresztül, vármegyém szolgálatában. Ismeri egyéni, társadalmi és közéleti szereplésemet, ismeri minden részletében multamat és vármegyének apraja-nagyja.

Multamban, mint hű tükörben kívánom feltüntetni jövő működésemet. Amilyen voltam ezelőtt, ugyanolyan kívánok maradni új állásomban, amilyen eszközökkel igyekeztem vármegyém javát s a köz-

igazgatás fontos érdekeit szolgálni eddig, ugyanoly eszközökkel fogok működni, mint főispán. Haladok az általam megkezdett úton s boldog leszek, ha ezen az úton haladva, új állásomban hazámnak, vármegyémnek és polgártársaimnak hasznos szolgálatot tehetek.

Legfőbb törekvésemnek tekintem tek. törvényhatósági bizottság, hogy közigazgatásunk minden rétegében és minden ízében maradjon és legyen mindég becsületes, hogy mindazok, kik a közigazgatás bármily tényezője előtt ügyes-bajos dolgaikkal megfordulni kénytelenek, mindent megtalálják a valódi igazságot. *A tisztviselőktől és pedig úgy a vármegyei mint a községi tisztviselőktől megkövetelem a puritán tisztakezűséget s a legkisebb visszaélést is teljes szigorral fogom megtorolni.* Amennyire becsülni s amennyire tőlem függ, jutalmazni is fogom a közigazgatás terén alkalmazottaknál a puritán jellemet, köteleességtudást és a közjó elővitelére irányuló nemes munkásságot, ép oly kérlelhetetlen leszek minden, még a legkisebb hivatali visszaéléssel szemben is.

Tudom, hogy új állásomban, tekintve a vármegye és a községek autonóm hatóságát, nem szabad feladatomnak tekinteni a törvényhatósági és községi ügyek vezetését. Okodni is fogok attól, hogy e tekintetben bárkinék panasza adja okot; azonban a reám ruházott felügyeleti és ellenőrzési jogot a legkiterjedbb módon s a legszigorúbban fogom gyakorolni. *Szigorúan megkövetelem, hogy a községek háztartásának zavartalansága érdekében, az előljárók a törvényesen megállapított községi költségvetéseket betartsák és számadásaikat, az azok meg- és felülvizsgálására hivatott hatóságokhoz pontosan betejesszék. Elvárom a községek előjáróitól, hogy a községek háztartásának vezetése körül élénk figyelemmel lesznek a polgárok érdekeire, azok anyagi viszonyaira s a hasznos és szükséges beruházások létesítése körül is ókos sorrendet fognak tartani, hogy az ezek létesítésével egybekötött terhek viselése az egyeseknek lehetőleg megkönnyíthessék.*

Örködni fogok a tekintetben is, hogy a községek ingatlan javai s tőkái minél gyümölcsözőbben hasznosítsanak, hogy ezek jövedelmének fokozása következtében a községek lakosainak a községi terhekhez való hozzájárulása csak a legszükségesebb mértékben vétessék igénybe.

A jobbjágy-korszakból merített reminiscenciák, melyekhez egyes lelkiismeretlen elemek igazságtalanságok mértékben járultak, sok helyen bizalmatlanná tették egymás iránt a különböző társadalmi osztályhoz tartozókat, bizalmatlanná tették különösen a köznevet a birtokos osztály, főleg pedig a tisztviselőket iránt. Lehet, hogy e reminiscenciáknak, az igazgatóknak segítségük akadt egyes tisztviselők rideg, szeretetlen bánásmódjában, melyet az őket felkereső polgárokkal szemben tanúsítottak.

A miként én, mint alispán, mindenkit, ki bajában hozzám fordult és engem felkeresett, a legnagyobb türelemmel meghallgattam s ha — mert panaszaának érdemi elintézése hatáskörömhöz s egyáltalán a közigazgatási hatóságok hatásköréhez nem tartozott. — ügyében érdemlegesen nem intézkedhettem is, mindig atyai jóindulattal, szeretettel fogadtam s legalább tanácsot láttam el további teendőre nézve, a miként új állásomban is nyitva áll ajtóim személyválogatás nélkül, minden időben, bárki előtt: épen úgy elvárom a közigazgatás minden faktorától, különösen pedig a községek előjáróitól, hogy a segélyért s útbaigazításért hozzájuk forduló polgárokat szeretettel, előzékenységgel s bizalmat keltő atyai jóindulattal fogadják, a hatáskörükbe tartozó kéréseikkel haladéktalanul és igazságosan intézzék el, őket jó tanácsaikkal támogassák.

Hiszem, hogy ha minden tisztviselő így jár el, ha a közönség a tisztviselő eljárásáról arról győződik meg, hogy ezek nem urai, hanem irántuk melegen érző

jóakarató barátok akarnak lenni, szeretni s tisztelni fogja s a kölcsönös bizalom polgár és polgár közt ismét helyre áll.

Érdeklődéssel fogom kíséni az évekkel ezelőtt megkezdett vármegyei útépitést s a vármegye új alispánjával együtt oda főtörekedni, hogy az ezen útépitések körül előforduló fölmunkák, úgy minl eddig, vállalkozó elkerülésével, közvetlenül a vármegyebeli munkásoknak adassanak át s ekkép munkásaink részére jobb kereset biztosítsák.

Törekednünk kell oda tek. törvényhatósági bizottság, hogy munkásainknak alkalom és mód nyujtassék arra, hogy nemcsak az aratás idején, hanem az esztendő minden szakában munkához juthassanak s ekkép maguknak az életfentartási eszközöket egész esztendőn át biztosíthassák.

Ennek természetesen nagy és nehezen leküzdhető akadályát képezi mezőgazdaságunk egyoldalúsága, a majdan kizárólagos magtermelés. Megvagyok azonban győződve arról, hogy minden illetékes faktor összhangzó, buzgó és együttes működése, esetleg magának az állam erejének segítségül hívása s a magyar kormány támogatása mellett a sikert e tekintetben is biztosítani fogja.

A mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeit egyformán kívánom szolgálni, s készséggel használok fel minden eszközt, mely ezen fontos érdekek előmozdítására bármily tekintetben is alkalmasak s célra vezetőnek ígérkezik.

Igyekezni fogok új állásom egész sulyával társadalmi téren is kivenni a magam osztályrészt, köteleességemnek tekintem e téren is a helyzetet minél teljesebb mérvben felismerni, a mutatkozó hiányok pótlására közreműködni, a közjótekonyság terén szolgálásokat tenni, s ha azt látom, hogy a célul tűzött nagy feladatok megvalósítására helyi társadalmunk nem elég erős, készséggel fogok közreműködni a tekintetben, hogy fontosabb társadalmi akciónkhoz a magas kormány támogatása is megszereztessek.

Ami politikai pártállásomat illeti, a m. kir. magas kormánytól eredő bizalmi állásomnál fogva majdnem felesleges annak kijelentése, hogy az országos szabadelvű párthoz tartozom s lelkesedéssel vallo magamat azon békés irány hívének, melyet a szabadelvű párt nagynevű vezére inaugurált.

Politikai tekinteteket azonban a közügyek intézése s ellenőrző jogom gyakorlása közben nem ismerem, jogaimat s hatalmamot minden politikai pártszemponttól függetlenül, a törvény értelmében igazságosan gyakorlom s ugyanezt a közigazgatás minden tényezőjétől megkövetelem. *Egyetlen egy esetben sem szabad megtörténni annak, hogy valaki közigazgatási hatóságok előtt a miatt, mert egyik vagy másik politikai párthoz tartozik, rövidséget szenvedjen.*

Békés irányomhoz híven igyekezni fogok azon, hogy amely közséjeink a béke áldását most is élvezik, azokban a béke továbbra is édes otthon találjon, a hol pedig a békét egyenetlenkedés s adáz harcz zavarta meg, hol a polgárok szívében a szeretet helyét a bizalmatlankodás, a gyűlölség foglalta el, oda a béke, a szeretet mielőbb térjen vissza.

Ugy érzem, tek. törvényhatósági bizottság, hogy e tekintetben, az én jobb sorsra érdemes szülővárosom, köti le első sorban az érdeklődésünket, hol több mint egy évtizede gyűlölség szállotta meg a lelkeket s polgár polgár ellen, városunk közügyeinek nagy hátrányára, adáz harczot vivott.

Ne keressük e küzdelmek okát, vagy okozóját, ne keressük azt sem, hogy az adáz küzdelemben ki és honnan kapott sebet, borítsunk keserűségeinkre fellebenthetetlen és át nem látszó sűrű fátyolt. Tekintsünk éles szemekkel biztos irányban előre, hol egy jobb jövő szebb képe tárul elénk, hol szeretet hatja át a szíveket, hol polgár a polgárt megbecsüli és

ahol mindenki nemes versenyre kel, hogy városának és polgártársának hasznos szolgálatot tehesen.

Ezt a képet én, tek. törvényhatósági bizottság nemcsak felmutatom, ezt a képet főispáni állásomban életre akarom kelteni, s megvagyok arról győződve, hogy mindannyiunk őszinte törekvése mellett ez a kép már a közel jövőben életre is kel.

Hogy a magam elé tűzött feladatoknak megfelelhessenek, hogy az elém tűzött célokat elérhessem, teljes bizalommal számítok vármegyém közönségének, az én polgártársaimnak őszinte, buzgó támogatására s engedjék meg Uraim, hogy ezen támogatás nyújtására a tek. törvényhatósági bizottságot már most bizalommal kérem. Én ígérem, hogy engem minden működősemen vármegyém és polgártársaim iránti meleg szeretet vezet s minden eslekedetemet a tiszta szabadelvűség irányítja, mert a szabadelvűség nagy eszméjében látom azt az erőt, mely az egyéni szabadságot, a békés és az áldásos haladást biztosítja.

Isten tartsa és áldja meg Hazánkat! Tartsa és áldja meg ebben vármegyénket: S ennek minden községét, s áldja meg ezek polgárait!

*

Az eszmegazdag beszéd mély hatást tett a közgyűlés tagjaira. Elementáris erővel tört ki a taps és éljenzés, melynek lecsillapodtával felállott Fekete Márton kir. tanácsos, és lendületes szonoklattal üdvözölve az új főispánt a törvényhatóság elé két javaslatot terjesztett be. Hogy az elhangzott beszédek teljes szövegökben véteszenek be a jegyzőkönyvbe; indítványozta továbbá, hogy a törvényhatóság a miniszterelnök útján az összkormányzat táviratilag fejezze ki köszönetét és üdvözlését azért, hogy a vármegye közönségének közhajához képest a megye szülőtjét nevezte ki a főispáni méltóságra.

Az indítványt egyhangú lelkes éljenzéssel fogadták el, mire a főispán a közgyűlést bezárta.

*

Közgyűlés után a tisztelgő küldöttségeket fogadta Csató főispán.

Délután fél háromra járt az idő, mikor a küldöttségek tisztelgése véget ért és a főispán — átöltözködve — a tiszteletére a kaszinóban rendezett diszlakomára mentett.

A diszlakoma.

A Rákóczy-induló lelkes hangja s tomboló éljenzés fogadta a főispánt, aki Lippich Gusztáv szolnoki főispán, Fekete Márton és dr. Cicatricis Lajos társaságában érkezett. Emelkedett hangulatban kezdődött a bankett, melyet csakhamar fűszereztek a szebbnél-szebb pohárköszöntők.

Az első pohárköszöntőt dr. Csató főispán mondotta, az ég áldását kérve a magyar nép jószágos atyjára, Apostoli királyunkra. A felállva végighallgatott pohárköszöntő elhangzása után Fekete Márton kir. tanácsos szólalt fel, a vármegye törvényhatósága nevében üdvözölve a főispánt, kit a királyi kegy polgári társalmunkból emelt a fényes méltóságra. Hiszi, reményli, hogy az meg fogja találni útját-módját annak, hogy e vármegye sokat szenvedett társadalmát a maga szétbomlási processzusán megálljon, s ennek minden rétege egygyé forrjon, hogy a kölcsönösen ütött sebek beheggedjenek, s hogy az ő bölcs vezérlete alatt Csongrádvármegye a virágzás magas fokára felendüljön.

Dr. Cicatricis Lajos a tőle megszokott rokonszenves, nemes hevülettel előadott pohárköszöntőjében a főispánra emelte poharát, aki fáradhatatlan munkásságával, egyéniségének aranytisza jellemével az elégtételt Csongrádvármegyének és a megyei tisztikarnak az ország közvéleménye előtt megszerezte.

Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye — valamint a szomszédos Hmvsárhely és Szeged törvényhatóságai nevében Lippich Gusztáv tartott nagyhatású beszédet.

Rendkívül nagy tesztést keltett országgyűlési képviselőnk Biross Jánosnak következő felköszöntője:

Mélyen Tisztelt Uraim!

A sors véletlene folytán nekem jutott osztályrészül az a kiváló szerencse, hogy a mi szeretett új főispánunkat Csongrádvármegye orsz. képviselői közül egyedül én üdvözölhessem a mai örömnapon; én, aki a legfiatalabb vagyok közöttük, én, aki csak mostoha, nem: rosszul fejeztem ki magamat, *adoptált gyermeke* vagyok Csongrádvármegyének.

Fekete Márton tisztelt bátyám uram ma délelőtt a demokraciával hozta összefüggésbe ezen főispáni kinevezést; tény, hogy ha általában az utolsó évek főispáni kinevezéseinek tekintünk végig, lehetetlen fel nem ismernünk a demokratikus világnézet határozott térhódítását hazánkban.

Demokratikus világnézet alatt azonban én nem ama, napjainkban divatos demokraciát értem, amely kiáll a piacra, veri a mellét, hangzatos fraziszokat dörög és *lerombolni igyekszik minden tekintélyt* és amely legtöbbnyire csak *feljelle demokraciát, lefelé azonban nem*; hanem igenis értem azon társadalom-politikai jelenséget, amely az emberiség haladásának és a történelmi fejlődés rendjének logikus következménye.

A főispáni állásnak, eme speciális magyar intézménynek fejlődése mintegy óramutatóját képezi a magyar társadalmi szervezet és első sorban a magyar vármegye fejlődésének és mindenkorai rendszerének.

A főispáni állás eredetileg az árpádkori várjobbágyi kerületek békebírói teendőikkel megbízott comesiből fejlődött ki. Az Anjouk által létesített banderialis hadszervezet következtében azonban mindinkább hadvezetői szerepet nyert, amint általában egész rendi alkotmányunk kiindulási pontja a honvédelmi szervezet volt.

Ezen idők katonai követelményeinek megfelelőleg azután a vármegyék élére rendszerint oly férfiakat tettek, akik saját nagy vagyonuknál fogva képesek voltak minél nagyobb haderőt toborozni a király zászlója alá és magas társadalmi méltóságuk fajsúlyánál fogva a megyei banderialis haderőt harcba vezetni hivatottak voltak. E korból maradt reánk egész a múlt századig az *örökös főispánság* intézménye, mint a nagy vagyonnal együtt öröklődő hadvezetői kötelezettség terhes és költséges kötelesség. Korunk óriási átalakulásainak közepette azonban mindez már csak történelmi emlék; a megyék régi hadszervezeti jellegéből nem maradt meg már más, mint a *«vármegye»* kettős szó első része, a *«vár»*.

A változott időknek tulajdonítható tehát az, hogy a vármegyék vezetéséhez ma egészen más kvalifikáció szükséges, mint régenten.

És nehogy félreérttessem, ki kell jelenítenem, hogy a legtávolabb áll tőlem a *tradíción* alapuló társadalmi fajsúlyt kicsinyelni; de hogy is, hiszen még hatalmasabb nemzetek társadalmát sem nélkülözheti azon nagy ethikai és morális tökélet és erőt, a melyet a tradíció kölcsönöz, sőt vannak a gazdasági, társadalmi és politikai életnek oly megnyilatkozásai, a hol és a mikor bizonyos tradicionális társadalmi közzkötelességeket teljesíteni nemesak jog, hanem hazafiúi kötelesség is.

És viszont a vármegyének sem fogyott meg a pozíciója, — *csak a funkciói változtak meg*, mert ma már nem a vármegyékre van alapítva a honvédelmi szervezet.

Sőt tovább megyek, mindinkább belevőnk abba a korba, a mikor a nemzetek és országok egymás elleni harcát sem a hadseregek, hanem a jól, vagy rosszul szervezett *nemzeti munka* dönti el.

Az általános védkötelezettség tehát ma nem is annyira abban áll, hogy mindnyájan katonák leszünk, hanem inkább abban, hogy mindnyájunknak hazafiúi kötelessége abban a körben, a melybe sorsunk juttatott, becsületes munkával betölteni helyünket.

És a nemzeti munka hadseregének egy-egy csapatát képezik az egyes vármegyék is, a mely csapat katonái a vármegye összes munkás polgárai.

A munkás hadseregnek ki lehetne más hivatottabb vezére, mint az, aki maga is egész életében egyebet sem tett, mint lelkiismeretesen dolgozott és szorgalmasan munkálkodott.

Ez az első kvalifikáció. De csak fonjuk tovább a megkezdett fonalat: a mai ember élete vajmi nehezebb társadalmi és gazdasági rendszere sokkal rafináltabb, mint az ősöké volt.

E komplikált szervezetenél fogva élesekesebbek az érdekellentétek és sokkal több az érdekérintkezés felület, a lobbos tünetek, lázas betegségek tehát vajmi gyakoriak.

Mi lehetne már most e bajoknak szükség esetén leghivatottabb orvosa?

Ugyebár az, aki már eddig is mint alispán vezeté a vármegye társadalmának ütőerén tartotta.

S végül vissza kell térnem kiindulási pontomra, a demokraciára, mert minden munkás társadalom szervezete csak demokratikus lehet.

Demokracia azonban kétféle van.

Van internacionális demokracia, amely úgy akarja egyenlővé tenni az embereket, hogy az alsó társadalmi rétegek rántják le magukhoz a sárba a felsőket; ez a francia forradalom őrlőgőinél a demokraciája, amely minden létező intézményt lerombolt — csak azért mert az már előbb is létezett.

Nekünk ezzel szemben szükségünk van arra a speciális magyar demokraciára, amely 1848-ban nyilatkozott meg, amidőn a felsőbb osztályok emelték magukhoz, vagy hogy a törvény szavait idézzem: *«befogadták az alkotmány sáncaiba az alsóbb osztályokat.»*

És ezt a demokraciát kell hangsúlyozni különösen itt Csongrádvármegyében: az agrárszocializmus szülőföldjén. A socialis probléma csak akkor fog sikeresen megoldatni, ha az úri osztály nem várja meg, a míg az itt a piacon ácsorgó kubikosok mondják ki először azt, hogy! *«mi is vagyunk olyan lelkes emberek, mint az urak, rántsuk le tehát őket magunkhoz;»* hanem az intelligens osztályoknak kell igyekezni őket magukhoz emelni közös emberi származásunk keresztényi tudatában.

Ilyen helyes socialis kormányzat életbölcössége pedig ismét kibén feltételezhető leginkább? Valószínűleg abban a férfiban, aki önerejéből, munkája és kitartása által küzdötte fel magát arra a fényes polczra, ahova őt a királyi kegy vajmi bölcsen helyezte, s a hol őt ma mindnyájunk igaz lelkesedője üdvözli.

Méltóságos uram!

Leld munkás életed jutalmát azon törekvéseidnek sikerében, melyeket szülőfölded és polgártársaid érdekében nemes lelked maga elé tűzött.

Nyujsa lelkedhez segítő jobbát a magyarok Istene!

Engem pedig, — Csongrádvármegye adoptált fiát, — tarts meg kérlek továbbra is eddig elvezett kegyes atyai jóindulatodban.

Rágalom.

Az erkölcsileg elzültek rettentés nagy fegyvere te vagy. Aki mindenféle kezeihez jutott pénzekeket rendeltetési helyükre való juttatás helyett a maga céljaira használta; a ki hivatásához képest a béke hirdetése helyett embertársait hazugságok hirdetésével egymás ellen ingerli; aki a hivatalába kényszerülő feleket emberséges bánásmód helyett üti veri; aki hivatalos

kötelességének teljesítésénél privát mesterségeit előbbre helyezi, a helyett, hogy bűneit, hibáit és tévedéseit belátva jobb utra térne, s ekkép igyekeznék a jó emberek megvetését elnézéssé szelidíteni, a rágalom fegyveréhez nyúl és a helyett, hogy maga igyekeznék az emberek becsülését visszahódítani, a legjobb és legbecsületesebb embereket igyekszik a reájuk költött és felőlük híresztelt vétkek útján embertársaik előtt kisebbiteni, személyüket gyűlöletessé tenni.

A Tiszavidék örökre elvesztette a jogot arra, hogy rágalmainak valaki hitelt adjon, mikor hónapokon át városunk egyik legderékabb polgárát, közügyeink legbölcsebb vezérét folyton terjesztett sértései és rágalmaival a közügyektől elidegenítette, s ha most még is egyik rágalmát újra szóvá tesszük és machinatiójáról a leplet kiméltlenül lerántjuk, ezért olvasóink szives elnézését kérjük.

A Tiszavidék Holló Adolf és Szendrői Mórt avval gyanúsította, hogy az utóbbi akart a budapesti egyetemen Holló Adolf helyett szigorlatot tenni, de rajta kapták.

A rágalmazottak e sajtóvétség megtorlása végett az eljárást megindították, de a kétségtelenül megírt és a Tiszavidék 1900. évi aug. 12-ik számában közzé tett ezen rágalomnak szorgos kutatás és vizsgálat daczára sem akadt gazdája, annak szerzőségét mind a mai napig senki magára nem vállalta, pedig ha a ráfogás igaz lenne; ha Holló Adolf és Szendrői Mór a reájuk kent vétket tényleg elkövették volna, úgy a cikk szerzőjét éppen nem lehetne, sőt Holló és Szendrői, kik mindketten hivatalos állást foglaltak el, fegyelmi uton lennének abból elmozdítva. A vizsgálat egy évet meghaladó időt vett igénybe, beszerezte Holló által legutóbb tett szigorlatáról kiállított bizonyítványt s beigazolta, hogy a Tiszavidék hazudott, becsületes embereket galád módon rágalmazott, ezt a Tiszavidék volt szerkesztője az esküdtek és esküdthírség előtt elismerte és főmagánvádlóktól bocsánatot kért.

Ezen beismerés és bocsánatkérés után Holló és Szendrői nevében dr. Szivessy László a vádat elejtette és Rásonyi Papp Gedeon megbüntetését nem kívánta. Nem kívánta pedig azért, mert Holló és Szendrői nem megtorlást, de elégtételt kértek és kaptak és nem legnagyobb elégtétel volt-e reájuk, hogy maga a rágalmazó lap szerkesztője megtagadta a rágalmazó kitételek szerzőségét, elismerte annak valótlanságát és a lapjában megjelent rágalmak és sértésekért a legnagyobb nyilvánossággal és ünnepélyességgel bocsánatot kért.

A Tiszavidék mult heti száma még is dr. Szivessy és a Csongrádról megjelent tanuk reábeszélésének tulajdonítja Rásonyi Papp Gedeon nyilatkozatát, holott Blázsik Mihály, Eder János, Réti Ferencz, Sággy

Mihály és Sohlya Gyula nem is értekeztek R. Papp Gedeonnal, dr. Szivessy pedig már csak akkor tárgyalt vele, mikor az esküdthírség elnökének felhívására R. Papp Gedeon hajlandónak nyilatkozott az ügy békés, peren kívüli uton leendő elintézésére, s hogy azt sem ígerte neki, hogy őt sajtó pereiben ezentúl díjtalanul fogja képviselni, azt a jövő fogja igazolni, mikor majd Szarka Ödön által R. Papp Gedeon ellen emelt sajtó ügy fog tárgyalás alá vétetni.

A Tiszavidék mult heti számában, — annélkül hogy nyiltan és határozottan merné állítani, — még is hinni látszik, hogy Holló helyett Szendrői akart szigorlatot tenni, de rajta vesztett. Föhhívjuk a Tiszavidéket, hogy tegyen le egyszer rendes szokásairól, s fogadja el a becsületes emberek módszeréből a nyíltságot, tegye ez ügyet vizsgálata tárgyává, mi ezt megkönnyítjük avval, hogy közzé tesszük Holló Adolfnak a bpesti tudomány egyetemen nyert bizonyítványait, s jelentse ki a Tiszavidék, vajjon melyik írója vádolja Holló Adolfot, hogy Szendrői Mórral akart maga helyett vizsgát tétetni.

*

Szám 161.

Államvizsgálati bizonyítvány.

Csongrádi születésű Holczér Adolf ur az 1874. évi február 5. 3055. sz. a kelt vallás-és közokt. ministeri rendelettel újjászervezett államtudományi államvizsgálatot letétvén. képesítettnek ítéltetett.

Kelt Budapesten, 1878. április hó 9-én.

A vizsgáló bizottság e. i. elnöke:

Dr. Kautz Gyula.

Tagjai:

Dr. Sággy Gyula**Dr. Wekerle Sándor****Dr. Dobránszky Péter.**

*

Szigorlati bizonyítvány

arról, miszerint csongrádi születésű Holczér Adolf ur a budapesti m. kir. tudományegyetem jog- és államtudományi kara előtt a jogtudományi tudori fok elnyerése végett az első szigorlatnak a következő tárgyakból: a bölcséleti jog, a tételes nemzetközi jog s a római és az egyházjog köréből 1881. hó 9-én magát alávetette és ezekből megvizsgáltatván, képesítettnek ítéltetett. Budapesten, 1881. évi június hó 9-én

Kerkápoltyi Károly

a jog- és államtudományi kar e. i. Dékánja.

(P. H.)

*

844/II. szám.

Szigorlati bizonyítvány.

Holczér Adolf ur, aki Csongrádon 1855. febr. hó 16-án született és a mozesi hitvallást követi, a budapesti kir. magyar tudományegyetem jog- és államtudományi kara előtt a jogtudori fok elnyerése céljából a második szigorlatot a következő tudományokból, u. m. a magyar köz- és magán- és az osztrák magánjogból 1888-ik év január hó 25-ik napján letette és ezekből oly készütséget tanusított, hogy a 3-ik szigorlatra bocsátandónak találtatott. Budapesten, 1888. év febr. hó 3-án.

Dr. Hoffmann Pál

a jog- és államtudományi kar e. i. Prodékánja.

UJDONSAGOK.

— Csongrád megye tisztújító közgyűlésén alispáni egyhangulag Cicatricis Lajost, főjegyzővé Mátéty Kálmánt, főügyésznék Soós Pált, árvaszéki elnöknek Onody Gezárt, ülnököknek Zolnay Kálmánt, Sulez Lajost és Csúcs Jánost, főszolgabíróknak: a csongrádi

járásba Tasnády Imrét, a mindszentibe Tary Istvánt, a dorosmaiva Herglöz Istvánt, főpénztárosnak Vecsery Imrét, ellenőrnek Domokos Eleket, aljegyzőknék Nagy Sándort, Stammer Bélát és Győri Antalt. A szolgabírák választásánál az értekezlet megállapításával szemben dr. Hollósy István és Vég Bernát nem akarván pályázni, egyedül Dömsödi József pályázott Kis Gyula mellett és így Kis Gyula fölött többséget nyert. Szolgabíráknak eszerint Nyíri Gyulát, Gyárfás Gezárt, Borbély Károlyt és Dömsödy Jozsefet választották meg. Végül a főispán dr. Boér Antalt tb. megyei főorvosnak Nyíry Gyulát tb. főszolgabírónak és dr. Hollósy Istvánt tb. szolgabírónak nevezte ki. Azután megalakították a bizottságokat, amelyeknek mindegyikébe ellenzékieket is beválasztottak megfelelő arányban.

— **Az iparos ifjúság adománya.** A f. hó 15-én táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendező bizottság az előadás tisztajövedelméből 32 koronát adott át a szegény tanulóknak ruházattal való segítészésére Blázsik Mihály elemi-iskola igazgatójának, ki ezen adományért ez uton mond a segélyben részesülő szegény tanulóknak nevében hálás köszönetet a rendező bizottságnak. Az iparos ifjak eme emberbaráti cselekedete nem szorul dícséretre. Áldani fogják őket tettükért azon szegénysorsú tanulóknak, kik a jó cselekmény folytán meleg téli ruhához jutnak. Az előadásról térszűke miatt jövő számunkban referálunk.

— **Az olvasókör megnyitása.** A csongrádi szocialdemokraták olvasókörüket ma délután nyitják meg, miután alapszabályait a belügyminister megerősítette.

— **Tárczánk** folytatását térszűke miatt jövő számunkban hozzuk.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és említsére méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Karácsonyi és ujevi ajándéknak alkalmas órákat öt évi jótállás mellett, divatos és elegáns arany-ezüst ékszereket, china ezüst disztárgyakat hitelképes egyéneknek részletfizetésre is szállít Polgár Kálmán mű-órás és ékszerész, Budapest, VII. Erzsébetkörút 29. E régi és hírneves czég 2000 illusztrációval ellátott árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi. Vidéki megrendelésekre különös figyelem fordítatik.

A Magyar Hirlap amióta új szerkesztője vette kezébe annak vezetését, napról napra nagyobb tért hódít magának, amit mi újságírók veszünk észre leg hamarabb. Ennek a lapnak iránya a megalkuvást nem ismerő szabadelvű demokrácia. A Magyar Hirlap munkatársai elsőrangú írók és hirlapírók. Egy-egy tekintély mindegyik a maga szakmájában. A Magyar Hirlap politikája egyenes, őszinte, hazafias, magyar nemzeti és szabadelvű. Szépirodalma magas színvonalon áll. Közgazdasági s a nemzet anyagi sorsát első sorban érdeklő és érintő kérdésekben a Magyar Hirlap különös tekintély, főképp annak kapcsán, hogy ily irányu vezércikkeit a lap *lapfőszerkesztője, Európa egyik legkiválóbb pénzügyi és nemzetgazdasági kapacitása írja.* A Magyar Hirlap kedvezményei, amelyekkel előfizetőinek kedveskedik, páratlanok a magok nemében. Karácsonyi ajándéknak egy egész ingyen könyvtárt kapnak az előfizetők, abban az arányban, hogy hány hónapig járatták márczius hónaptól kezdve állandóan a Magyar Hirlapot. Aki folyvást előfizető volt az év végéig, az tiz kötet gyönyörű regényt kap, teljesen díjtalanul. Mindenki pedig annyit, ahány hónapig egyvögben volt a lapnak előfizetője deczember 31-ig. A Magyar Hirlap ezenkívül is nagy meglepetést szánt karácsonyra az olvasóknak. Európa leghíresebb külföldi íróinak a tollából közöl eredeti cikkeket. Ezek közt van: Lemaitre, Octave Mirbeau, Maeterlinck, Emico Ferri, Hermann Bahr, Georges Brandes, Anatol France, Jules Claretie, Vandervele, stb. A hazai írók közül pedig cikket ír karácsonyra Bródy Sándor, Ignóty, Bárony István stb. Egyéb kedvezményeket is bőven ad előfizetőinek a Magyar Hirlap. Egy érdekes szépirodalmi képes hetilaphoz, a Várady Antal szerkesztésében megjelenő Ország Világhoz is kedvezményes áron jutnak előfizetőink. A Magyar Hirlappal együtt csak kilencz korona és ötven fillér a negyedévi előfizetési díj, holott külön-külön számítva, tizenegy koronát tenne ki. A gyönyörűen illusztrált Képes Gyermeklapot szintén kedvezményes áron rendelhetik meg előfizetőink: negyedévenként egy koronáért. Szerkesztői üzeneteinkben minden komoly kérdésre teljesen díjtalanul adunk választ előfizetőinknek. A Magyar Hirlap előfizetési ára félve tizenegy korona (7 frt)

negyedévre hét korona (3 frt 50 kr), egy hónapra két korona és negyven fillér (1 frt 20 kr). Kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-utca 10. sz. a. van.

(A rendőrség egy szerkesztőségben.) Meglepő, szenzációs esetről értesülünk, amely a fővárosi hírlapíró körök nagy izgatottságban tartja. Arról van szó, hogy a budapesti államrendőrség egy fővárosi lap szerkesztőségében megjelent s a szerkesztőt arra szólította fel, hogy a lap czimszalgajait eladassa. A szerkesztő a sajtószabadság e megsértése ellen hevesen tiltakozott és pedig annál inkább is, mert az egyik rendőrtiszt elárulta, hogy a czimszalgaj utáni kutatás a Kecskeméthy-ügygyel összefüggésben van. A szerkesztő igen erélyes föllépése következtében a rendőrkapitány végül így indokolta a rendőrség csodálatos eljárását: «Tisztelt szerkesztő ur! A fővárosi rendőrség az egész Budapestet, az egész országot Olaszországgal együtt átkutatta, de Kecskeméthyt, a ki 588 ezer koronát elsikkasztott, nem találta, a miből az következik, hogy az a jómadár a tengerentúli országok egyikébe menekült. Most már az a kérdés merült föl, hogy hová? Am erre feleletet nem tudunk adni. Abban azonban az egész rendőrség megegyezett, hogy nincs olyan magyar ember, a ki a «Mátyás Diák» olvasása nélkül megtudna lenni. Így hát nyilvánvaló, hogy Kecskeméthy, bárhol huzta is meg magát, a legjobb magyar élelclapra, a «Mátyás Diák»-ra előfizetett s az most jár neki. Ha tehát a rendőrség az előfizetők czimszalgaját átnézi, Kecskeméthynek bizonyosan nyomára akad.» A szerkesztőt ez a kijelentés egyáltalában nem lepte meg, mert igen jól tudja, hogy a külföldre menő magyar apjától, anyjától, gyermekeitől megválhat ugyan, de a «Mátyás Diák»-ot nem nélkülözheti. A «Mátyás Diák» előfizetési ára különben negyed évre 1 frt. 50 krajczár. A kiadóhivatala pedig (Bpest., Sarkantyus-utca 3.) bárkinek is ingyen küld mutatványszámot.

Sorsjegyek és értékpapírok birtokosaira nélkülözhetetlen a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyv, a mely az 1902. év elején, mint a «Pénzügyi Hírlap» ingyen melléklete jelenik meg Lendvay Sándor szerkesztésében. Az Évkönyv a különféle értékpapírok magyarázatán kívül tartalmazza mindazon hasznos tudnivalókat, a melyek értékpapírok kezelésére, vásárlására, eladására stb. vonatkozik és ezenfelül teljes kimutatást közli mindazon sorsjegyeknek részvényeknek, kötvényeknek, zálogleveleknek a melyek 1901. végéig kisorsoltattak, de kifizetésre még bemutatva nem lettek. Sok millió korona nyereség hever gazdátlan a pénztárakban, mert jogos birtokosoknak nincsen tudomása arról, hogy sorsjegyük ki van huzva. Ebből az Évkönyvből mindenki megtudhatja, vajjon sorsjegyei vagy más értékpapírja ki van-e huzva. Az Évkönyvet ingyen kapja mindenki, a ki a «Pénzügyi Hírlap»-ra előfizet. A «Pénzügyi Hírlap» előfizetési ára 5 korona, Előfizetheti legczélszerűbben postaltalvánnyal a kiadóhivatalban (VII, Kerpesi-ut 44.).

Közönség köréből.

Nyilvános számadás

az iparos ifjúság által f. hó 15-én rendezett «Gyimesi vadvirág» című műkedvelői előadásáról.

Bevétel 212 korona 20 fillér. Felülfizetések: nagys. Ujhelyi Nándor úr 10, Kis József úr csendő 2, ifj. Szilber János úr 1 korona, Kaszaniczki Dénes 80, T. Kása István úr örsvezető 40, Mészáros Sándor úr 40, ifj. Komáromi Imre úr 40, N. N. 40 fillér. Kiadás 160 korona 54 fillér. Tiszta jövedelem 53 korona, amely összegből az «önk. tűzoltók» javára 20 korona, a «Szegény gyermekek» felruházására 32 korona fordítottak.

A n. é. közönség és felülfizetők a szives pártfogásért, egyben Eszes Imre és Káta Pál urak mivel voltak szivesek a dekorációkhoz szükséges deszkát díjmentesen rendelkezésünkre bocsájtani, fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

Rendezőség.

Hivatalos nyugtatvány

32 korona, azaz Harminckét koronáról, mely össze-

get, alulírott, mint a f. hó 15-én az iparos ifjúság által rendezett táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadás jövedelméből a szegény tanulók felségélyezésére adományozott összeget a rendező bizottságtól, köszönetemmel kifejezése mellett hiánytalanul felvettem, ezennel elismerem.

Csongrád, 1901. decz. 20.

Blászk Mihály
igazgató.

Nyugtatvány.

Az iparos ifjúság által f. hó 15-én rendezett műkedvelői előadás alkalmával a tiszta jövedelemből az önkéntes tűzoltó egyesület részére adományozott 20 azaz husz koronát ezen ideiglenes nyugtatvány ellenében köszönettel felvettem.

Csongrád, 1901. decz. 20.

Bagossy József
egyleti pénztárnok,

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadóaptulajdonos: **Weisz Márk.**

3948/1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztár végrehajtatónak Kraxner Ferencz és neje Sinkó Erzsébet csongrádi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 3580 korona tőke s jár. iránti ügyében a csongrádi 11904. sz. tjkvben A+1. sorsz. alatt felvett, Kraxner Ferencz és neje Sinkó Erzsébet nevében álló 1747. hrsz. beltelekes ház 1336 korona, továbbá a Kraxner Ferencz (kinek neje Sinkó Erzsébet) nevében álló a csongrádi 12523. sz. tjkvben A+1. sorsz. alatt felvett 9476/b. hrsz. 95 □-öl térfogatú elsőpart dűlőbeli legelő 14 korona, a csongrádi 12523. sz. tjkvben A+2. sorsz. alatt felvett 9476/c. hrsz. számú 320 □-öl térfogatú elsőpart dűlőbeli legelő 48 korona, a csongrádi 12523. sz. tjkvben A+3. sorsz. alatt felvett 9477. hrsz. 1 hold 1051 □-öl térfogatú elsőpart dűlőbeli legelő 401 korona, a csongrádi 12523. sz. tjkvben A+4. sorsz. alatt felvett 9479. hrsz. 1 hold 687 □-öl térfogatú elsőpart dűlőbeli legelő 346 korona, a csongrádi 12523. sz. tjkvben A+5. sorsz. alatt felvett 9480/b. hrsz. 2 hold 750 □-öl térfogatú elsőpart dűlőbeli legelő 613 korona, a csongrádi 12523. sz. tjkvben A+6. sorsz. alatt felvett 9481/b. hrsz. 315 □-öl térfogatú elsőpart dűlőbeli legelő 48 korona, a csongrádi 12523. sz. tjkvben A+7. sorsz. alatt felvett 9482/b. hrsz. 302 □-öl térfogatú elsőpart dűlőbeli legelő 46 korona és a csongrádi 12523. sz. tjkvben A+8. sorsz. alatt felvett 9483/a. hrsz. 154 □-öl térfogatú elsőpart dűlőbeli legelő 23. korona, a csongrádi 2902. sz. tjkvben A+2. sorsz. alatt felvett, Kraxner Ferencz (nős Sinkó Erzsébettel) nevében álló 2976/a. hrsz. 1 hold 1460 □-öl térfogatú bökényi föld 443 korona, a csongrádi 2122. sz. tjkvben A+1. sorsz. alatt felvett, Kraxner Ferencz (nős Sinkó Erzsébettel) nevében álló 6627. hrsz. 427 □-öl térfogatú szőlőföld az öregsőlő dűlőben 300 korona, valamint a csongrádi 8572. sz. tjkvben A+1. sorsz. alatt felvett, Sinkó Erzsébet nevében álló 2975. hrsz. 156 □-öl térfogatú bökényi föld 24 korona, a csongrádi 12366. sz. tjkvben A+2. sorsz. alatt felvett, Kraxner Ferencz nevében álló 1950/a. hrsz. 155. □-öl térfogatú bökényi föld 22. korona, végre a csongrádi 1595. sz. tjkvben A 1. sorsz. alatt felvett Kraxner Ferencz nevében álló 2954. hrsz. 312 □-öl térfogatú bökényi föld 45 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az **1902. évi január hó 17-én d. e. 9 órakor** a csongrádi kir. járásbíró, helyiségében árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverelni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bá-

natpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, a bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a kisbirtokosok országos földhitelintézete, ha az árverelők sorába akar lépni felmentetik.

Kelt Csongrádon, 1901. október 31-én. A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Laurisn Miklós
kir. aljárásbíró.

13218/1901. sz. Csongrád község előjáróságától. Hirdetmény.

A csongrádi járás tekintetes főszolgabírói hivatalának 6718/1901. szám alatt kelt rendelete folytán, éves 600 korona, azaz hatszáz korona fizetéssel javadalmazott tűzoltó parancsnoki állás választás utáni betöltése rendeltetvén el, felhivatnak a szabályrendelet szerint tűzoltó parancsnoki képesítettséggel bíró egyének, miszerint pályázati kérvényüket Csongrád község előjáróságához címzetten az **1902. évi január hó 10-ik napjáig** okvetlenül adják be. Csongrádon, 1901. évi december 15.

Szarka
jegyző

Csejthey
bíró.

A szegedi kir. törvényszéktől.

19622/p. 1901. sz.

Hirdetmény.

A szegedi kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy a duna-tisza-körösközi alföldi állami közuton Szentés és Csongrád közt létesítendő Tiszahid és a hozzátartozó feljárók és utrészek czéljára kisajátított földterületek következő tulajdonosaival:

I. A szentesi határban:

1. A csongrád-sövényházi ármentesítő és belvízszabályozó társulat 14061 hrsz. 14067 hrsz. 14074 hrsz. 14075 hrsz. 14076 hrsz. 14077 hrsz.
2. Földművelésügyi m. kir. Miniszterium 24484/1. 2. kat. helyszín sz.
3. Csepregi Antal és neje 14015 hrsz.
4. Tanczig József és neje 14016 "
5. Kanász Nagy Istvánné sz. Erdei Julia 14017 "
6. Kanász Nagy Istvánné 14018 "
7. Gáncsos Erzsébet és Julia 14019 "
8. Paszternák Márton 14020 "
9. Mássai János 14021 "
10. Sós László postatiszt 14022 "
11. Sós László postatiszt 14023 "
12. Sipos András 14024 "
13. Sárközi Sándor 14025 "
14. Balog János 14026 "
15. K. Nagy István örökösei 14027 "
16. Nyiri Nagy Ferencz örökösei 14028 "
17. Mees Balog Sándor 14029 "
18. Négyesi Ferencz és neje 14000/b "
19. Baksai Péter 14001/b "
20. Kanász Nagy Sándor (neje Borsos Zsuzsánna) 14002 "
21. Gágyer János 14003 "
22. Kk. Dancsó János, András, Francziska, Antal, Lajos, József, Mária 14004 "
23. Kanász Sándor 14005 "
24. Sándor János, kk. Sándor Maria, János, Eszter, Lajos, Imre 14006 "
25. Sárközi Sándor és neje Vasvári Mária 14007 "
26. Sárközi Sándor és neje 14008 "
27. Kanász Nagy Sándor 14009 "
28. Liba Horvát Jánosné 14010 "
29. Liba Horvát Jánosné 14011 "
30. Szentés város 24077 kat. helysz. sz. 13991 "
31. Piti Mihály 13992 "
32. Csató István 13993 "
33. Ragyanczki János 13994 "
34. Labádi Sámuel 13995 "
35. Jakó Sándor 13996 "
36. Szőke István és neje Kalpagos Szabó Judit 13996 "
37. Fodor Mária Varga Sándorné 13997/a "
38. Szépe Imre (neje Rutos Mária) 13997/b "
39. Pap Eszter öz. Szépe Lajosné 13998 "
40. Kutti Nagy Ferencz (neje Lázár Teréz) 13999/b "
41. Kutti Nagy Márton öz. Szabó Lajosné, Kutti Nagy Eszter Berták Imréne 13997/a "
42. Id. Cziriák György 13978 "
43. Szűcs Mihály 13979 "
44. Fekete Nagy János 13980 "
45. Simon Mihály neje Csák Mária 13981 "
46. Pataki József örökösei 13970 "
47. Szentés város 24076 kat. helysz. sz. 13971 "
48. Kovács Mihály 13972 "
49. Rádi Sándorné 13973 "
50. Szabó János és neje Szabó Mária 13974 "
51. Kálmán Benjamin és Szabó János 13975 "
52. Ugyanazok 13976 "
53. Töröcsik Imre örökösei 13977/a "
54. Sipos Gáspárné 13944/b "
55. Id. Cziriák György 13945 "
56. Molnár László és neje Ambrus Anna 13946 "
57. Dancsik Ignác 13946 "
58. K. Varga Mihályné 13946 "
59. Pataki Julianna Török Barta Menyhért, Pataki István, Pataki Mária Török Barta

6. OLDAL.

Lászlóné, kk. Pataki Mária, Imre, Pál,	13947	"
László	13948	"
59. Mindszenti Varga Imre	12949	"
60. Dudás Varga Ferencz	13950	"
61. Barta János		"

II. A csongrádi határban.

1. Csongrád nagy község	3173	k. hsz. sz.
2. Csongrád nagy község	3172	"
3. Csongrád nagy község	3174/1	"
4. Ifjú Mészáros István örökösei	3174/2	"
5. Lantos Pál és neje Tóth Mária	3174/3	"
6. Pintér István, Imre, László, Mihály és Ferencz	3174/4	"
7. Forgó Anna	3174/5	"
8. Lantos Pál és neje Tóth Mária	3174/6	"
9. Farsang István	3174/7	"
10. Gyergyádesz István	3174/8	"
11. Gulyás János	3174/122	"
12. Gulyás János	3174/123	"
13. Pozsár Pál gáttör	3174/159	"
14. Csányi István	3174/160	"
15. Forgó G. János és neje Kátai Rozália	3174/161	"
16. Benedek Pál	3174/162	"
17. Bozsó János	3174/163	"
18. Özv. Farkas Jánosné	3174/164	"
19. Furi József és neje Samu Agnes	3174/165	"
20. Furi István és gyermekei	3174/166	"
21. Balog Énok és neje Vidok Mária	3174/182	"
22. Uzbaniczki Imre	3174/183	"
23. Urbaniczki József és neje Lantos Lucia	3184/184	"
24. Mészáros János	3174/187	"
25. Sipos Miklós	3174/188	"
26. Csobán Mihályné Szabó Mária	3174/189	"
27. Horvát Varga János és neje Gyovai Francziska	3174/193	"
28. Morzsik Szabó Rozál	3174/194	"
29. Mészáros Mihály	3174/195	"
30. Özv. Vanyó Antalné	3174/196	"
31. Szögi Farkasné	3174/197	"
32. Id. Tóth László	3174/198	"
33. Ujfalu István és neje Bodor Anna	3174/212	"
34. Bodor Gáspár és neje Nagy Rozália	3174/213	"
35. Bodor Györny és neje Bujáki Anna	3174/214	"
36. Bodor László	3174/215	"
37. Id. Pitrik Farkas és neje Fényes Verona	3174/226	"
38. Pitrik József és neje Fái Rozál	3174/227	"
39. Özv. Justin Pálné	3174/228	"
40. Magyar József és neje Sinkó Ágnes	3174/229	"
41. Magyar Ferenczné Kukovetz Erzsébet	3174/230	"
42. Német Ferencz és neje Keller Ágnes	3174/231	"
43. Domokos György	3174/232	"
44. Id. Gulyás László	3174/233	"
45. Ifjú Gulyás László	3174/234	"
46. Vincze Lajos és neje Dorszki Anna	3174/235	"
47. Kádár János és neje Drahotá Ágnes	3174/238	"
48. Kádár Imre és neje Viktor Erzsébet	3174/239	"
49. Kádár Mihály és neje Lantos Mária	3174/240	"
50. Kádár Anra	3174/241	"
51. Kádár Teréz	3174/242	"
52. Kádár Mária férj. Felföldi	3174/243	"
53. Nagy József és neje Gyovai Rozál	3174/244	"
54. Máté Marton	3174/245	"
55. Siha Elek	3174/246	"
56. Id. Forgó Cs. József	3174/252	"
57. Ifj. Forgó Cs. József	3174/253	"
58. Kókai Miksa és neje Greskovic Viktória	3174/254	"
59. Gr. Károlyi Sándor és László	15186/1	"
60. Gr. Károlyi Sándor és László	15186/4	"
61. Csongrád nagy község	3175/2	"
62. Mucsi Farkasné Kádár Zsófia	3175/3	"
63. Kuklics András és neje Péntek Viktória	3175/4	"
64. Kuklics Jánosné Szalinka Francziska	3175/5	"
65. Csongrád nagy község	3175/6	"
66. Mészáros Rókus és neje Kaecinta Mária	3175/7	"
67. Lantos Pál és neje Tóth Mária	6072, 3024/a, 3025/a tjkvi sz.	"

68. Kordik Rókus 3027-29/a, 3033-37/a tjkvi sz. alatti ingatlanok tulajdonosaival a kártalanítási árra nézve egyezség nem sikerülvén, az 1881. 41. t.-cz. IV. fejezetében szabályozott eljárásnak van helye, s az e végből szükséges tárgyalásra határnapot a szentesi határban fekvő ingatlanokra vonatkozólag 1902. évi február hó 3-ik napjának d. e. 8 órája Szentes város házához, a csongrádi határban fekvő ingatlanokra vonatkozólag pedig 1902. évi február hó 5-ik napjának d. e. 8 órája Csongrád nagy község közházához kitűztetik, a távollevők vagy ismeretlen tartozkodásuk részére ügygondnokul dr. Huszár János szegedi ügyvéd kineveztetik s a kitűzött határra az érdekeltek a kiskoruk érdekei képviselőitében pedig Csongrád megye, illetőleg Szentes város árvaszéke azzal a figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja, s hogy az egyéni értesítés elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Szegeden, 1901. évi november hó 26-án.
Zachariás jegyző. Hamza Géza elnök.

Czimbalom

hegedű, fuvola, vagy bármily nemű hangszer tanítását — kotta szerint, vagy annélkül — elvállalom.

A tandíj havonként 10 korona, az órák száma hetenként három.

Czimbalmot is hangolok 2 koronáért.

Lakás II. ker. Zöldkert-uteza 1. szám.

Tisztelettel
SERESS ANTAL

a helybeli gyermekzenekar karnagya.

Szőlőoltványok

szokványminőségben. A legkiválóbb 12 bor- és csemegétfajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gyöcsécskák csemegék és magvak. Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Orlós (örvös), igen gyorsan fejlődő kiváló minőségű. Ez az egyedül, melyből oly sokaság kerülhet ki pár év alatt, rendkívül csekély költséggel, melyen nemcsak ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem halhatnak át. Minden rendeléshez rajokkal ellátott útlevél és kezelési utasítás mellékelve. Ezer csemegé elég 200 meterre. — Ár 6 ft.

Diócsemeték. Orlós földvelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdálkodásban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szines fénynyomatai főnyelvények ingyen és bérmentve küldetnek minden rendelés kérésére. Az árjegyzéken kiutal meg egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt óriási legyőző és bérmentve küldetnek, mely minden az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát használni ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családok egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesek az ill. rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly képmények foglalnak, melyek mindenkinek nagy szórakozást tesznek. Cím: „Ermelléki első szőlőoltványtelep Nagy Kágya, n. p. Székelyhid”

Ritka alkalom
kiváló magyar műveknek rendkívüli
leszállított áron való beszerzésére!

RÁTH MÓR

köztudomás szerint több mint négy évtizeden át szz és s 22 oly művel gazdagította irodalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kézikönyvében azt írja, hogy azok irodalomtörténetünk legfényesebb lapjain vannak megörökítve!

A kiadót az aggkor árnya nyugalmra és arra intik, hogy kiadói tevékenységét immár az elkerülhetetlen actualis és folytatódólagos művekre szorítsa. Elhatározta tehát kiadásai készleteinek tetemes és többnyire valóban elévületlen becsű részét tetemesen leszállított áron ajánlani fel a művelt könyvbarátoknak, kulturális, nép és más nyilvános könyvtáraknak, kaszinóknak, önképzőköröknek stb. Ezen művek jegyzéke, mely a mai irodalmi túlproduktió és hajszáramlatában is méltó a könyvbarátok figyelmére, és mely számos ünnepi ajándékokra alkalmas értékes műveket — első kiadásokban és oly fényes díszkötésekben, a minők a könyvpiacon sohasem jutottak — is tartalmaz, komoly reflektánsoknak bérmentve rendelkezésre áll.

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

Ez alkalommal ajánlom a közönség partfogásába

KÖNYVKERESKEDÉSEMET

is, 1857-ben az abszolutizmus legmelyebb sötétebb germanizáló éveiben annyi veszély és üldözés között, mint magyar nyelvű, de világirodalmi üzletet alapítottam. Ezen üzletem állandó szállítója a nagy országos központi és számos vidéki könyvtárak, és az ország minden osztrák intelligenciájának jóakarataival, bizalmával sőt barátságával folyton dícselkedhetek.

Sok évi szívélyes viszony Páris, London, Róma, Németország, egy fővárosunk legelőkelőbb kiadóival, képessé teszi könyvkereskedésemet a mai nagy concurentiával is megküzdeni, ide érve a bel- és külföldi antiquariásokat is, illykép jó lélekkel biztosíthatom a t. közönséget, hogy minden irodalmi megbízás a legszűkebben, legjutányosabban és a legszigorubb telkiismeretességgel intéztetik el!

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyalkasodás ellen gyors és biztos hatásuk

Enger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétválasztási raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen

Enger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Csongrádon:

Nigrinyi Zoltán, Ungvári József és Vladár Sándor gyógyszerárakban.